College van Gedeputeerde Staten
Statenbrief

Aan Provinciale Staten
Statencommissie MME

DATUM	26-08-2014		
ONS NUMMER:	8105D0FD	REFERENTIE:	M.Toussaint
NUMMER PS	2014MME111	DOORKIESNUMMER:	3422
BIJLAGE	1	E-MAILADRES:	Merel.Toussaint@provincie-utrecht.nl

Onderwerp Statenbrief: Handreiking Kwaliteitswinst Natuur en Verblijfsrecreatie

Voorgestelde behandeling: ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

Op de Utrechtse Heuvelrug is er behoefte aan kwaliteitsverbetering en innovatie van verblijfsrecreatie. Omdat ontwikkelingen moeten passen binnen de kaders van het EHS beleid, brengt dat beperkingen met zich mee voor nieuwe initiatieven. Deze mogen immers per saldo geen negatieve effecten hebben op natuur. In het Ruimtelijk Actie Programma 2012-2015 (RAP - Uitvoeringsprogramma van de nieuwe PRS) is een project gestart om een gebiedsaanpak uit te werken op basis van de actuele omstandigheden (Coalitieakkoord 2011, Akkoord van Utrecht 2011, Natuurakkoord 2012, Visie Recreatie en Toerisme 2020), waarbij een win/win-uitkomst wordt beoogd voor recreatieondernemers en natuur. Binnen het RAP is afgesproken om, vanuit de sturingsfilosofie van de nieuwe PRS, externe partijen te faciliteren door middel van een handreiking. Hierbij informeren wij u over de Handreiking Kwaliteitswinst Natuur en Verblijfsrecreatie.

Aanleidingen en voorgeschiedenis

De spanning tussen gewenste ontwikkeling van recreatiebedrijven en behoud van natuur speelt al vele jaren en is een landelijk probleem. Ruim 10 jaar geleden werd in een project van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug al een oplossing gezocht. Natuur en Milieu Federatie Utrecht (NMU) en RECRON hebben in 2010/2011 in de provincie Utrecht mogelijke oplossingen voor het gebrek aan ontwikkelruimte van de recreatiesector verkend in het project “Natuurlijke Verblijfsrecreatie Utrechtse Heuvelrug”. Het resultaat was een advies voor een methodiek voor groei- en krimpmodel. In de Provinciale Structuurvisie (PRS) is met de uitkomst rekening gehouden bij het doorlichten van het EHS-instrumentarium, waardoor over een groter gebied het uitruilen van gronden mogelijk wordt. Als uitwerking van de PRS is dit thema ook benoemd als één van de acties in het Ruimtelijk Actie Programma 2012 – 2015 (RAP2).
In het kader van het RAP2 is er een project Kwaliteitswinst Natuur en Verblijfsrecreatie gestart met als resultaat deze Handreiking Kwaliteitswinst Natuur en Verblijfsrecreatie.

Essentie en beoogd beleidseffect

De handreiking biedt concrete handvatten aan direct betrokkenen om innovaties voor verblijfsrecreatie in de Utrechtse Heuvelrug op een duurzame manier mogelijk te maken.. De aanpak vraagt van betrokkenen veel tijdsinvestering in de beginfase van het traject, maar levert uiteindelijk tijd en geld op. Door een landelijke werkgroep, voor Herstructurering van verblijfsrecreatie, is de handreiking vernieuwend genoemd.
De handreiking is bedoeld voor mensen die betrokken zijn bij verblijfsrecreatie in de natuur op de gehele Utrechtse Heuvelrug: als ondernemer, ambtenaar of als medewerker van een natuurorganisatie in de nabijheid

van verblijfsrecreatie en wil bijdragen aan meer kennis, meer begrip en samenwerking tussen deze partijen. De handreiking is tot stand gekomen in (actieve) samenwerking met RECRON, NMU, het Utrechts Landschap (HUL), gemeente Utrechtse Heuvelrug, Gebiedscoöperatie O-gen en Terra Incognita. De handreiking wordt dan ook gedragen door deze partijen.

Op de Utrechtse Heuvelrug zijn verschillende inventarisaties uitgevoerd door de provincie Utrecht om scherp in beeld te krijgen waar de betrokken partijen (gemeenten, eigenaren van verblijfsrecreatie terreinen en natuurorganisaties) staan en welke belangen ze hebben. Uit de inventarisaties bleek dat de meeste verblijfsrecreatiebedrijven nu geen belangstelling hebben voor uitbreiding van hun terreinen, waardoor er op dit moment geen concrete behoefte is om compensatiemogelijkheden te zoeken voor natuur (van gronden) binnen een groter gebied. Wel is er bij deze ondernemers nu behoefte aan mogelijkheden voor innovatie op bestaande verblijfsrecreatieterreinen en het flexibiliseren van bestemmingsplannen om sneller op de marktontwikkelingen en de vraag in te kunnen spelen.
Mocht er in de toekomst wel behoefte aan uitbreiding zijn, dan kunnen de tips uit deze handreiking gebruikt worden om tot oplossingen te komen en afspraken te verankeren in een bestemmingsplan.

De gemeente Utrechtse Heuvelrug is in overleg met de partijen tot pilotgebied gekozen, omdat hier de meeste verblijfsrecreatiebedrijven zitten en de gemeente haar bestemmingsplan voor verblijfsrecreatieterreinen integraal herziet. De gemeente heeft actief bijgedragen aan de projectgroep en aan de handreiking. De handreiking biedt een aantal suggesties om binnen een bestemmingsplan natuurkwaliteit te borgen.

Communicatie

Om voldoende te kunnen faciliteren is het van belang dat de handreiking actief verspreid gaat worden onder de verschillende doelgroepen (natuurorganisaties, gemeenten, en verblijfsrecreatie eigenaren). Daartoe zijn verschillende communicatie acties bedacht.
Deze handreiking wordt onder andere verspreid onder verschillende relevante partijen op de Utrechtse Heuvelrug in samenwerking met RECRON, NMU en HUL en O-gen.
De landelijke (vak)pers heeft belangstelling getoond voor deze Handreiking.
De handreiking wordt door RECRON, de provincie en de NMU op bestuurlijk niveau gepresenteerd op de jaarlijkse ledenvergadering van de RECRON. En daarnaast wordt de handreiking gepresenteerd aan de overige gemeenten in de regio van de Utrechtse Heuvelrug.

Financiële consequenties
Niet van toepassing

Vervolg

De gehanteerde werkwijze om in gezamenlijkheid met alle partijen en deskundigen tot oplossingen te komen heeft mede geresulteerd in een voorstel om een beleidsloods in te stellen als opvolging van de Adviescommissie Recreatie & Toerisme (GS-Besluit d.d. 17 juni “Einde instelling Adviescommissie Recreatie& Toerisme en pilot beleidsloods”).

Concreet voorliggende vraag aan Statencommissie / Provinciale Staten

Kennis te nemen van de Handreiking

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,
De secretaris,